

Erysipelas – wondroos of belroos

Wat is wondroos?	2
Hoe ziet wondroos eruit?	2
Hoe stelt een arts vast dat er sprake is van wondroos?	3
Lymfoedeempatiënten en wondroos	3
Behandeling van wondroos	4
Tips en adviezen ter voorkoming van wondroos	4
Wondroos en besmetting	5
Vragen?	5

Deze folder geeft informatie over de oorzaken, het behandelen en het voorkomen van erysipelas. Dit wordt ook wel wondroos of belroos genoemd.

Wat is wondroos?

Wondroos is een acute infectie van de oppervlakkige huidlaag door een bacterie (streptokok of stafylokok)). Vaak is er sprake van een wondje of andere beschadiging van de huid zodat de bacterie de huid binnen kan dringen, en daar infectie kan veroorzaken. Zelfs via een wondje dat met het blote oog niet zichtbaar is, of bijvoorbeeld via een voetschimmel, kunt u wondroos krijgen.

Wondroos kan in alle huidgebieden ontstaan, maar het treedt het meest op aan de benen, de armen en het gezicht. Personen die last hebben van dikke enkels en benen (oedeem) zijn extra gevoelig voor wondroos. Wondroos kan ook optreden op plaatsen van grote, verse operatielittekens.

Bij wondroos in het gezicht kan de bacterie ook uit de oren, de neus, of de bijholtes (neusbijholte, voorhoofdsholte) afkomstig zijn.

Wondroos kan gevaarlijk zijn, zeker bij personen die ouder zijn of hele jonge kinderen. De infectie snel behandelen is belangrijk.

Bijkomend overgewicht, diabetes of bijvoorbeeld een verminderde weerstand vergroot de kans dat een wondroosinfectie ernstiger verloopt.

Hoe ziet wondroos eruit?

Er is sprake van een felrode huid, die gezwollen en warm is. De aangedane huid is bovendien scherp afgegrensd van de normale huid. De persoon krijgt binnen enkele uren koorts en rillingen. Er kunnen ook blaren vormen. Vaak ontstaat een à twee dagen voor de wondroos algemene klachten van ziek zijn, moeheid of een lusteloos gevoel. U kunt u erg ziek voelen van wondroos.

Tijdens de wondroos kunnen er ook pijnklachten zijn in het aangedane gebied. De pijnklachten kunnen soms langer aanhouden. Bespreek dit met uw arts, deze kan u adviseren over de juiste pijnstilling.

Ook bij kinderen kan wondroos ontstaan. Soms kort na de geboorte in de navelwond maar ook aan het been. Wondroos is vooral bij kinderen gevaarlijk. Wanneer er op tijd behandeld wordt, kunnen complicaties voorkomen worden.

Hoe stelt een arts vast dat er sprake is van wondroos?

Personen met wondroos zijn ziek. Ze hebben koorts, koude rillingen, een ziek gevoel en geven soms over. Vooral bij personen met bijvoorbeeld lymfoedeem kan dit zieke gevoel zeer snel ontstaan. De persoon voelt de wondroos 'aankomen', omdat hij/zij wel eens eerder wondroos heeft gehad.

Lymfoedeempatiënten en wondroos

Wondroos kan regelmatig voorkomen bij personen met lymfoedeem. Wanneer in een lichaamsdeel oedeem zit, is de kans op wondroos immers groter. Wondroos moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Door de ontsteking is namelijk weer kans dat de lymfvezels verder beschadigd worden, en hierdoor is er kans op verergering van het bestaande oedeem.

Behandeling van wondroos

Wanneer vastgesteld is dat er sprake is van wondroos wordt er behandeld met antibiotica. Hoe eerder antibiotica wordt gegeven, hoe sneller de wondroos weer onder controle is. Soms is ziekenhuisopname noodzakelijk totdat de koorts en het ziek voelen van de huid verdwenen zijn, en de huid minder rood is. Er moet een goede lokale behandeling plaatsvinden: deze moet uit adequate compressietherapie bestaan (zwachtelen). Als de zwelling weer weg is, moet een goede therapeutisch elastische kous worden aangemeten en gedragen.

Belangrijk bij personen met lymfoedeem is om zo snel mogelijk het extra oedeem, ontstaan door de infectie, te verminderen middels zwachtelen. Verder zijn goede antibacteriële maatregelen zoals ontsmettende zeep en goede huidverzorging belangrijk. Tevens moet een actieve schimmelinfectie, bijvoorbeeld tussen de tenen, behandeld worden met zalf.

Tips en adviezen ter voorkoming van wondroos

- Draag handschoenen bij vuil huishoudelijk werk en tuinieren als u lymfoedeem in uw arm heeft
- Probeer insectenbeten te voorkomen, krab ze niet open, gebruik eventueel een insectenwerend middel
- Draag altijd goede schoenen, voorkom druk- en schaafplekken
- Zorg voor goede huid- en nagelverzorging en goede hygiëne. Regelmatig invetten voorkomt een ruwe, droge huid en kloofjes
- Behandel zwemmerseczeem/voetschimmel, schimmelinfecties kunnen vaak terug komen dus wees alert
- Gebruik bij ontharen een crème in plaats van een scheermesje
- Als er onverhoopt toch een wondje ontstaat, ontsmet dit dan met een desinfecterend middel

- Controleer dagelijks de huid, de tenen en de ruimtes tussen de tenen
- In sommige gevallen is het goed om twee keer per week een ontsmettende zeep (zoals Hibiscrub) te gebruiken tijdens het douchen
- Voorkom overgewicht, probeer af te vallen als u te zwaar bent

Bovenstaande tips en adviezen geven geen garantie dat er geen wondroos ontstaat. Maar u verkleint hiermee wel het risico.

Wondroos en besmetting

De kans dat iemand met wondroos iemand anders besmet is uiterst gering. Wondroos wordt veroorzaakt door een bepaalde bacterie (van de Streptococcus of stafylococcusgroep). Deze komen veel voor en zijn niet direct besmettelijk. Behalve als u er gevoelig voor bent of minder (lokale) weerstand hebt. Was wel goed uw handen als u in contact bent gekomen met besmette huid.

Uit onderzoek blijkt dat personen die 'zomaar' wondroos krijgen, er in bijna 80% van de gevallen sprake is van een wat trager werkend lymfesysteem. Dit betekent dat deze personen soms een grote kans hebben dat het been dik blijft of dat zich binnen twee jaar weer wondroos voordoet. Uw arts bespreekt dit met u en doet eventueel aanvullend onderzoek. Omdat lymfvaten bij wondroos zijn betrokken, is een nabehandeling met een goede steunkous voor minimaal drie maanden erg belangrijk.

Vragen?

Heeft u verdere vragen of wilt u meer informatie, neem dan contact op met de polikliniek Dermatologie, telefoonnummer 0512 588 801 (op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur).